

ת"פ 11815/07/23 - מדינת ישראל נגד אליהו אליאב בנדהאן, יצחק בנדהאן

בית משפט השלום באילת

ת"פ 11815-07-23 מדינת ישראל נ' בנדהאן ואח'
תיק חיצוני: 170222/2021

לפני **כבוד השופט, סגן הנשיא שי ברגר**
מאשימה **מדינת ישראל**
נגד **אליהו אליאב בנדהאן**
נאשמים **יצחק בנדהאן**

החלטה בעניין נאשמים 1 ו-2

1. לפניי בקשה לביטול כתב אישום שהוגש נגד הנאשמים, מטעמי הגנה מן הצדק, מחמת אי קיום חובת היידוע והשימוע כנדרש לפי סעיף 60 א' לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982 (להלן: **החסד"פ**).

רקע וטענות הצדדים:

2. ביום 5.7.23 הוגש כנגד הנאשמים כתב אישום אשר מייחס להם עבירות של **החזקת בסמים שלא לצריכה עצמית**, לפי סעיף 7(א) + 7(ג) לפקודת הסמים המסוכנים (נ"ח), תשל"ג-1973 + סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

3. בדיון שהתקיים ביום 28.2.24, העלו ב"כ הנאשמים טענה מקדמית של הגנה מן הצדק, במסגרתה ביקשו להורות על ביטול כתב האישום בגין אי קיום חובת היידוע והשימוע בתיק זה. ב"כ הנאשמים הגישו טופס מעקב של דואר ישראל ביחס לשני מכתבי היידוע, מהם עולה כי אין נתונים על דבר הדואר, כלומר, לא קיימת אסמכתא לביצוע המסירה. עוד נטען ע"י ב"כ הנאשמים, כי מכתבי היידוע מוענו לכתובת 246/2 באילת, שהיא אינה הכתובת בה התגוררו הנאשמים, וזאת על אף שהנאשמים מסרו בחקירתם כתובות שונות, אשר מופיעות הן בצו החיפוש שהוצא כנגד הנאשם 1 והן בכתב האישום שהוגש. המאשימה ביקשה שהות של שבוע ימים על מנת להגיב, והדיון נדחה לביקשתה.

4. בדיון שהתקיים ביום 21.3.24, טענה ב"כ המאשימה כי מכתבי היידוע נשלחו לנאשמים לכתובת 246/2 באילת, המופיעה במשרד הפנים, שהינה כתובתם הרשמית, ועל כן פעלה כדיון, וזאת על אף שהנאשמים מסרו בחקירתם במשטרה כתובות שונות. ביחס להמצאת מכתבי היידוע, טענה המאשימה כי המכתבים הודפסו ויצאו ממשרדי המאשימה ביום 2.2.22, אך אין בידי המאשימה מידע לפיו אכן נשלחו.

עמוד 1

דין והכרעה

5. הסמכות להורות על ביטול כתב האישום בנסיבות של העדר יידוע נכללת בדוקטרינת ההגנה מן הצדק, אשר נותנת בידי בית המשפט את הסמכות להורות על ביטולו של כתב האישום, אם שוכנע שהגשתו או בירורו פוגעים בעקרונות צדק והגינות משפטית, וזאת במנותק משאלת אשמתו או חפותו של נאשם. סמכות זו מעוגנת בסעיף 149 (10), המגדיר את ההגנה מן הצדק כדלקמן:

"הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

6. הליך היידוע וזכות השימוע מעוגנים בסעיף 60 א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ) הקובע לענייננו כי:

"(א). רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך.

...

(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.

(ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית; פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור."

(ה) החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, מטעמים שיירשמו, כי הנסיבות מצדיקות זאת, רשאי הוא להגיש כתב אישום, בטרם חלפו 30 הימים ואף בטרם פנה החשוד כאמור בסעיף קטן (ד).

"

7. בהתאם להוראת סעיף זה, כאשר עסקינן בעבירה מסוג פשע, חלה חובה על רשות התביעה ליידע את החשוד, לפי הכתובת הידועה לה, כי חומר החקירה בעניינו הועבר לידה. זכותו של החשוד לפנות אל רשות התביעה, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, להציג טענותיו לגבי העמדתו לדין בפניה ולבקש כי תימנע מהגשת כתב אישום כנגדו.

8. בתי המשפט עמדו לא פעם על חשיבות זכות השימוע. זכות זו עשויה לייעל את מלאכת התביעה. יכול ויחסכו

משאבים הכרוכים בניהולו של הליך פלילי, באם שכנע נאשם את התביעה כי אין להעמידו לדין. לחילופין, יכול השימוע לחדד המחלוקות בין הצדדים ולייעל את המשך ההליך ואף עשויה לעודד הידברות בין הצדדים בניסיון להגיע לכדי הסדר טיעון. אולם, עלול הוא גם להקשות על עבודת התביעה ולדחות את פתיחתו של ההליך הפלילי. על כן, לשם הגשמת תכליותיו בצורה אופטימאלית, הכלל הוא כי יש לקיימו מראש (ראה ע"פ 1053/13 חסן הייכל נ' מדינת ישראל [23.06.13]; בג"צ 1400/06 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממלא מקום ראש הממשלה [06.03.06] ת"פ 35953-06-14 מדינת ישראל נ' ימיני [28.12.14]).

9. השאלה האם אי קיום שימוע, בהכרח יוביל לביטול כתב אישום, נדונה בערכאות השונות בבתי המשפט, אך נראה כי לא ניתן להצביע על גישה אחידה בנושא. במקרים מסוימים נקבע כי אי קיום שימוע טרם הגשת כתב אישום יוביל לביטול כתב האישום כנגד נאשם ובמקרים אחרים, נקבע כי אין לבטל את כתב האישום ויש לקיים את הליך השימוע בדיעבד. על כן, ומשמדובר בפגם בפעולת הראשות המנהלית, יש להחיל את דוקטרינת הבטלות היחסית ובהתאם לכך לבחון נסיבות המקרה גופו ולבדוק תוצאות הפגם (ראה ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 776, 834 (2005)).

10. מהתשתית שהוצגה לבית המשפט על ידי הצדדים, לא ניתן לקבוע בוודאות מה הייתה התוצאה של עריכת שימוע מראש. משכך, בנסיבות אלו, כאשר אין אסמכתא כי מכתבי השימוע נשלחו לנאשמים כלל, הנני סבור כי לא יגרם נזק לאינטרס הציבורי באם יבוטל כתב האישום נגדו ותינתן לנאשמים אפשרות לעריכת שימוע כדין בעניינם. ההפך הוא הנכון, האינטרס הציבורי מחייב בחינת עניינם של הנאשמים ושמיעת טענותיהם טרם הגשת כתב אישום נגדם ויש לכך חשיבות גם למראית פני הצדק ולשמירה על הליך ראוי והוגן.

11. עוד נתתי דעתי למועד העלאת טענת ההגנה מן הצדק, ומצאתי כי ב"כ הנאשמים העלו את הטענה בהזדמנות הראשונה, כבר בדיון הראשון שהתקיים בבית המשפט בפתח דבריהם.

12. יובהר כי איני מקל ראש בחומרת המעשים המיוחסים לנאשמים, ועם זאת, יש לזכור כי סעיף 60א לחוק מקנה את זכות היידוע והשימוע לחשודים בעבירות פשע. משמעות הדבר, כי המחוקק ראה לנכון לאפשר את זכות היידוע והשימוע דווקא למי שנחשד בעבירות חמורות, נוכח הפגיעה האינהרנטית הכרוכה בהעמדה לדין בגין. לפיכך, חומרת המעשים המיוחסים לנאשמים אינה יכולה להוות את חזות הכל.

13. לפני סיום, מצאתי להעיר, כי טוב תעשה המאשימה אם תשקול דרך נוספת לווידוא קבלת מכתב הידוע והשימוע במסגרת נהלי עבודתה והשלכותיו העתידיים, בטרם הגשת כתבי האישום.

סוף דבר

14. לאור כל האמור לעיל, באיזון בין כל השיקולים, העובדה כי המאשימה לא מילאה את חובת היידוע

והשימוע ולא קיימת אסמכתא לפיה מכתבי היידוע נשלחו לנאשמים, אל מול העובדה כי מידת הפגיעה באינטרס הציבורי לא תהיה רבה אם יבוטל כתב האישום, הגעתי למסקנה כי יש לקבל את בקשת הנאשמים. אשר על כן, מכוח הסמכות הקבועה בסעיף 150 לחסד"פ, אני מורה על ביטול כתב האישום שהוגש כנגד שני הנאשמים.

המזכירות תבטל את דיון התזכורת הקבוע ליום 9.5.24 ותסגור את התיק.

ההחלטה תשלח לצדדים.

ניתנה היום, כ"ד ניסן תשפ"ד, 02 מאי 2024, בהעדר הצדדים.